

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF, PTUJ

Leto I. — Štev. 10

Ptuj, 4. novembra 1948

Cena din 3.—

Okrajna partijska konferenca v Ptuj

Delegati so izvolili Okrajni komite in delegate za II. kongres KPS

Konferenci je prisostvoval kandidat CK KPJ in član CK KPS tov. dr. Jože Potrč

V pripravah za II. kongres KPS se je dne 23. oktobra vršila v Titovem domu v Ptuj okrajna partijska konferenca. Njej so prisostvovali vsi izvoljeni delegati osnovnih partijskih organizacij.

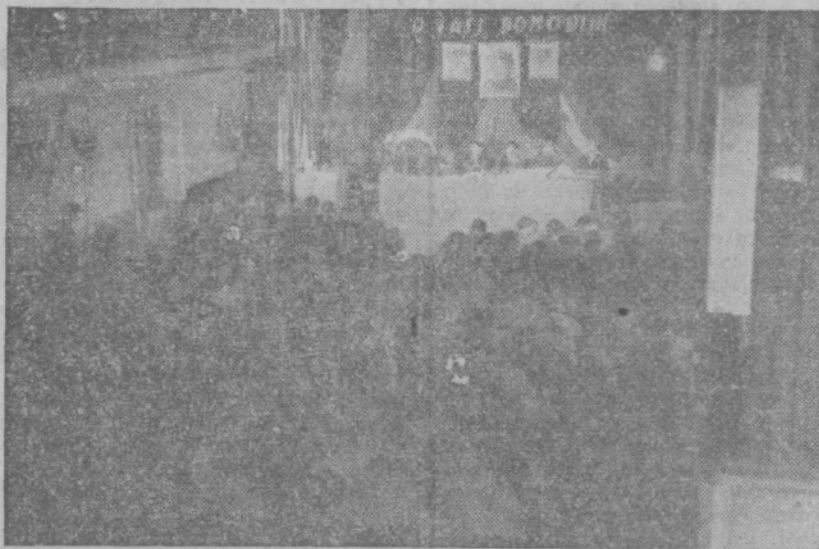
Mesto so krasile naše državne in nacionalne zastave. Okna in izložbe, okrašene z zelenjem in slikami Tita, Stalina ter mnogih naših državnih voditeljev, so dale temu dnevu zunanje praznično znamenje.

Dvorana Titovega doma še ni bila nikoli do sedaj tako lepo okrašena. Celo dvorane z napisom »Naj živi KPJ — garant izgradnje socializma v naši domovini« je bilo v luči žarometov.

Prihod člana CK KPS in ministra za prosveto pri vladi LRS tov. dr. J. Potrča so pozdravili navzoči delegati z burnim ploskanjem.

Po otvoritvi konference po sekretarju Okrajne partijske komisije tov. Žagar Zoranu je o pomenu konference kot o eni izmed glavnih priprav za II. kongres KPS govoril tov. J. Potrč. Poudaril je, da so okrajne in mestne partijske konference z volitvami komitejev in delegatov za II. kongres važne in zgodovinske zaradi tega, ker s tem že izvajamo sklepe V. kongresa KPJ.

Tov. sekretar je predložil dnevni red konference, na kar je v stroju prirekal desetina pionirjev, s pionirskim pozdravom pozdravila konferenco ter ji podarila velik šop cvetlic in resolucijo v usnjeni mapi. Eden izmed pionirjev je dejal: »V imenu vseh pionirjev ptujskega okraja pozdravljam okrajno partijsko konferenco ter ji želim uspešnega

Pogled v dvorano, kjer se je vršila konferenca

dela. Naj živi naša voditeljica KPJ in njen vodja tov. Tito!« Ginjaši delegati so vstali in odhajajočo desetino pozdravljali s ploskanjem in skandiranjem »Tito-Partija«.

Temu so sledili pozdravi in darila raznih organizacij in ustanov, kakor so LMS, Gradis iz Strnišča, tovarna iz Strnišča, AFŽ, celica Ormož, sindikat iz Majšperka itd. Partburo pri odseku za notranje zadeve je podaril konferenci veliko sliko padlega junaka J. Lacka. Tov. sekretar je ob tej priliki predlagal

enominutni molk v počastitev spomina padlega Lacka. (Enominutni molk.)

V delovno predseštvo so bili izvoljeni tovariši Žagar Zoran, Bršnik Alojz, Belšak Franc, Hedžet Zora in Kosec Franc, v verifikacijsko komisijo pa Leskovec Franc, Kolaric Martin in Babič Ančka.

Sekretar Okrajne partijske komisije tov. Žagar Zoran je nato referiral o nastanku in razvoju Partije v ptujskem okraju ter dejal sledeče:

Nastanek, razvoj in borba Partije v ptujskem okraju

Referat tov. Z. Žagarja

Tovariši in tovarišice!

Na drugi partijski konferenci našega okraja, ki se vrši neposredno pred II. kongresom KPS, imam nalogo, da v imenu okrajne partijske komisije podam politično poročilo o razvoju in utrjevanju partijskih organizacij v našem okraju, ki so se skozi dolga leta nenehnih bojov proti razrednim sovražnikom skalele v močno avantgardo revolucionarnih delovnih množic, borečih se za zmago socialističnega družbenega reda. Naloga mojega referata je v prvi vrsti v tem, da v kratkih obrisih pokaže vse one velike in nedvomne uspehe, katere je Partija izbojevala v raznih obdobjih njenega razvoja, da pokaže osnovne slabosti in pomanjkljivosti v procesu njene borbe v stari Jugoslaviji, v veliki osvobodilni vojni in v današnjih pogojih socialistične graditve. Na uspehih in zmagah se je jačala naša Partija in dobivala vse močnejši vpliv predvsem na delovne kmečke množice (glede na agrarni karakter okraja), naopakah in slabostih pa so dobivali partijski kadri dragocene izkušnje za boljše in doslednejše sprovajanje partijske linije v življenje. Pravilno razumevanje razvojne poti — razmeroma maloštevilne Partije, ki se je borila na težkem terenu borbe za dvig revolucionarne zavesti izkoriščanih kmečkih množic, pravilno ocenjevanje njene vloge pri graditvi ljudske oblasti in socialistične rekonstrukcije kmetijstva, v specifičnih pogojih razvoja na Štajerskem in končno, pravilna analiza slabosti in včasih grobih napak, storjenih pri graditvi Partije same — vse to je pogoj, da bo naša partijska konferenca kot najvišji partijski forum okraja pravilno usmerila naše delo in s pravilnim vodstvom mnogostevilnih mladih članov naše Partije dosegla v bodoče močnejše uspehe.

Razvoj Partije v bivši Jugoslaviji

Organizirana borba delavskega razreda in izkoriščanih kmečkih množic se je pričela v območju našega okraja že v zgodnjih dneh predpriljske Jugoslavije. Z ustanovitvijo prve partijske organizacije v železniških delavnicah v Ptuj leta 1928, katero je organiziral sedanjí član biroja CK KPS tov. dr. Potrč Jože, so bili postavljeni prvi temelji partijskega dela. Partija, v začetku slaba in maloštevilna, je pričela kmalu dobivati močan vpliv na delavstvo ptujskih

skih delavnic, gimnazijsko mladino in na brezčutno izkoriščane viničarje Haloza in Slov. gorici.

Kljub stalnim policijskim progonom so se širile vrste simpatizerjev in usta-

Tov. Žagar Zoran, sekretar novouizvoljenega Okrajnega komiteja in delegat za II. kongres KPS

navljale simpatizerske grupe, preko katerih je Partija dvignila razredno zavest delovnih ljudi in jih aktivizirala za borbo proti protiljudskim režimom, Delavsko društvo »Svoboda«, a po razpustu »Vzajemnost«, je postalo kmalu močno oporišče mlade partijske organizacije, v okviru katerega so se ilegalno, na raznih kulturnih prireditvah in sestankih, vzgajali poznejši partijski kadri v duhu marksizma-leninizma. Partija je organizirala Rdečo pomoč, zbirala prispevke za preganjene borbe v logorjih Mitrovice, Glavnjače, Medžurečja in drugod, širila partijski tisk in literaturo in s tem dobivala vedno močnejše korenine v delavsko-kmečkih vrstah, a predvsem v vrstah ptujske mladine. Že v letu 1929 je bila na pobudo tov. Potrča ustanovljena prva organizacija SKOJ-a na ptujski gimnaziji, katero so sestavljali tov. Bračko, Čuček, Ivan Potrč, Ilec in drugi, ki so znatno dvignili borbenost delavske in gimnazijske mladine.

Vse do leta 1937, je bilo delo partije v Ptuj kot v ostalih krajih države več ali manj brez prave perspektive. Globoke spremembe v vodstvu CK KPJ in

prihod tov. Tita v CK so se takoj odražale v osnovnih partijskih organizacijah na terenu in preko njih v vsem gibanju delovnega ljudstva. V Partiji je zavladal nov duh, duh neposredne borbe proti izkoriščevalcem, proti draginji in proti vse močnejši bližajoči se fašistični nevarnosti. Vsled pravilnega stališča po kmečkem vprašanju je Partija dobivala vse večji vpliv na naših vaseh. Organizirala je simpatizerske grupe v Markovcih, Urhanu, Vurberku, Hajdini, Polenšaku, Vištomarjih, Trnovi vasi in predvsem v Halozah in tako s svojim vztrajnim delom utrjevala čvrsto zvezo delavcev in kmetov v skupni borbi proti razrednim sovražnikom in vse bolj odkritim izpadom pripadnikov nemškega kulturnega, Organizatorja dela Partije na vasi, tovariša Potrč in Lacko, sta uspešno dvignila avtoriteto Partije v družtvih »Zveze kmečkih fantov in deklet«, ki sta v mnogih krajih, predvsem v Hajdini in Vurberku predstavljali močno masovno orožje Partije pri razkrinkavanju kulaških elementov. V letu 1933. je ta zveza delavcev in kmetov uspešno prestala svojo prvo borbeno preizkušnjo pri parlamentarnih volitvah. Lista na kateri je kadiiral kmet-komunist Lacko Jože je kljub vsem volilnim sleparijam protiljudskih oblastnikov dobila »spriznanih« 1100 glasov, od katerih je bila večina iz haloških in slovenjgorških predelov.

Partija se je v zadnjih letih pred vojni resno pripravljala na spopad s fašizmom. V množicah, ki so vse jasneje videle, izdajalsko politiko režimov Stojadinoviča, Cvetkoviča in Mačka, je budila ljubezen do Sovjetske zveze, do delavsko-kmečke države, ki je edina stala na braniku svobode in enakopravnosti malih narodov. Po njeni zaslugi se je vedno bolj širil krog ljudi okoli »Društva prijateljev SZ«, ki se je vztrajno borilo proti naraščajoči nesramnosti hitlerjansko usmerjenih krogov in zahtevalo uspostavitve demokratičnih svoboščin, aktivno borbo proti nemškutarstvu in pakt s SZ. Partija in SKOJ, ki je bil ponovno organiziran v letu 1938, sta s vztrajnim delom, širjenjem partijskega tiska in z letaki, tiskanimi v SKOJ-evski ciklostilni tehniki v kletih mestnega muzeja, pripravljala delavske množice na bližajoči se napad fašizma. Dejstvo, da je Partija v Ptuj poslala pet svojih članov na bojišče španske revolucije, kjer je pričel prvi spopad naprednih sil s fašizmom, kaže zelo nazorno, kako globoko se je že ta-

krat zavedala fašistične nevarnosti in kako pravilno je bila vzgojena v duhu internacionalizma.

V takem stanju je našo Partijo zatekel napad nemškega fašizma. Meščanske stranke in njihovi voditelji, ki so se v preko dvajsetih letih življenja kapitalistične Jugoslavije stalno menjavali na oblasti in diktirali ljudstvu, so izginile. Delovni ljudje naših krajev so se v tem momentu jasneje kot kdaj koli poprej zavedali, da so se v vsej preteklosti bivše Jugoslavije menjavali na oblasti samo izkoriščevalci, stranke, politiki in farji, izkoriščevanje pa je ostalo kot nujni steber kapitalistične družbe. Na čelu množic, ki so pričakale napad fašizma, pa je ostala Partija, ki je v dolgoletnih bojih proti razrednemu sovražniku, ne da bi žalila svojih najboljših kadrov, dokazala predanost svojemu ljudstvu.

Tovariši! Na kraju tega prvega poglavja o razvoju in delu Partije v našem okraju, katerega sem vsled pomanjkanja podatkov, samo bežno orisal, si zastavimo vprašanje: Kateri so bili pogoj razmeroma tako uspešnega vzpona naše Partije pred vojno.

Partija sama, njena avtoriteta in zaupanje množic v njo je rastlo uspešno zato, ker je pravilno ocenila slabosti

Tov. Grden Lovro, org. sekretar OK KPS

domače buržoazije, ker je vodila principielno borbo proti razbičajem zveze delavcev in kmetov, ker je s pravilnim postavljanjem kmečkega vprašanja pritegnila mase skrajno izkoriščanih kmetov in viničarjev, ker je nenehno dvigala odpor proti prodiranju nemškega hitlerizma, ker je vzgajala svoje člane v duhu ideje marxizma-leninizma, in končno, ker je imela v svojem vodstvu takšne voditelje kot sta bila Potrč in Lacko.

Borba Partije za obnovo in izgradnjo socializma

Tovariši in tovarišice!

Osvoboditev naše dežele v letu 1945 je zatekla naš okraj razdeljen v dva samostojna okraja in sicer Ptuj in Ormož. Vsled velikega števila malih (po teritoriju in številu, prebivalstva) in mladih narodno osvobodilnih odborov, kot prvih organov oblasti delovnega ljudstva, in vsled ogromnih nalog, ki so

Tov. Belšak Franc

V Okrajni komite so bili izvoljeni najboljši tovariši

Tov. Mavser Ivan

Tov. Živic Jože

Tov. Briški Lojze

se postavljale pred njih, je bila ta upravno teritorialna razdelitev takrat nujno potrebna. Toda že v jeseni leta 1945, ko je ta razdrobljenost ljudske oblasti v krajevnem in okrajnem merilu postala ovira za dobro poslovanje državnega aparata, a predvsem ovira za uspešen gospodarski razvoj, je iz dveh upravnih enot nastal enoten okraj Ptuj. Partijske organizacije so v letu 1945 stale pred nič manj težkimi nalogami kot ob pričetku osvobodilnega boja. Dezorganizirano gospodarstvo, demolirane tovarne in podjetja, kriza v prehrani in tisoči nepreskrbljenih izgnancev in internirancev — vse to je bila dediščina, ki so jo podedovali prvi predstavniki ljudstva od fašističnega okupatorja. Toda Partija, ki je tako sijajno, dosledno uporabljajoč nauke marksizma-leninizma, na svojstven način izvedla prvo etapo naše ljudske revolucije, ni niti za moment ustavila svojih korakov. Pričela se je druga etapa revolucije, nekrvava toda komplicirana in srditejša borba v sleherni naši vasi in mestu, borba za utrditev revolucionarne ljudske oblasti, kot osnovnega pogoja za zmago socializma, borba proti oslankom fašizma in klerofašistične reakcije, ki je z vsemi silami hotela zatreti kolo družbenega razvoja, katero se je pod pritiskom revolucionarnih množic delavstva, viničar-

(Nadaljevanje na 2 strani)